

Слайд №1 Титульник

Слайд №2 “Безнең яңа мәктәп” Хөрмәтле коллегалар! Барыгызга да мәғлүм булганча, “Безнең яңа мәктәп” милли инициативасы мәгариф өлкәсендә 5 юнәлешне билгеләде. Шуларның берсе: сәләтле балаларны үстерү системасы булдыру, укучыларның мөмкинлекләрен ачу.

Слайд №3 Актуальлек Һәр бала шәхес, яки ижади шәхес. Аны ничек үстерергә? Бу сорау әлеге көндә безне, укытучыларны, бик борчый. Интернат-мәктәп кысаларында яшәү урыннары, тәрбияләү шартлары төрле булган балалардан яңа төр социаль берлек формалаштырып, аларның белем дәрәжәсен ачыклап, тел компетенцияләрен үстереп, туган телне өйрәнүгә омтылыш кына түгел, аңа тирән мэхәббәт һәм ихтирам хисе тәрбияләү, бигрәк тә мәгариф системасының өстенлекле юнәлешләре үзгәрү кичергән вакытта, актуаль булып тора.

Слайд №4 Алда әйтеп кителгәннәрдәнчыгып, сезнең игътибарга тәкъдим ителгән эшебезнең **максаты**: һәр баланың сәләтен ачуга шартлар булдыру, аны туган телен яхшы белүче, яратучы ижади шәхес итеп тәрбияләү.

Бурычлар: аларның белем дәрәжәсен ачыклап, тел компетенцияләрен үстерү; туган телне өйрәнүгә омтылыш кына түгел, аңа тирән мэхәббәт һәм ихтирам хисе тәрбияләү; баланың табигать тарафыннан бирелгән сәләтен үстереп, аны ижади шәхес буларак тәрбияләү.

Эшчәнлегезбезнең нигезен профессор Әхмәт Зәки улы Рәхимовның үстерелешле укыту методикасы, академик Мирза Исмаил улы Мәхмүтовның “Мәктәптә проблемалы укыту”, Русиянең атказанган укытучысы Вил Суфиян улы Казыйхановның “Әхлак дәрәсләре” дигән хезмәтләре тәшкил итә.

Слайд №5 Схема Эшчәнлегезбезнең төп юнәлешләрен шартлы рәвештә 4 этапка бүлөп була: мәктәпнең мөмкинлекләрен һәм баланың мотивациясен

(теләкләрен) ачыклау; мониторинг һәм диагностика, укучы һәм укытучы эшчәнлеген, бәяләү.

Слайд №6 Беренче этап Иң беренче чиратта, балалар мәктәпкә килгәч, диагностика үткәрелә. Игътибарыгызга шуларның берничәсен тәкъдим итәбез. “Татар телен ни өчен өйрәнәм?” дигән сорауга нинди җаваплар булды? “Бөтен таләпләргә дә төгәл үтәргә тырышам”-79/86, “туган телемне тирәнрәк өйрәнү теләге”-49/52, “дәрестәгә эшчәнлектән канәгатьлек табам”-63/73, “мине белемнәр генә түгел, аны табу ысуллары кызыксындыра”-64/72, “дәрәс мавыктыргыч үтә”-52/78, “ижади эшләргә башкарганда канәгатьлек табам”-42/61. Татар теле дәрәсләрендә ижади фикерләү теләге булган укучылар саны да елдан-ел арта бара. Укучылар дәрәскә нинди кәеф белән килә соң? Бу сорауга җавап бирүчеләргә 72% кызыксыну белән,

27,5%- күтәренке күңел, 0,5%- курку, битарафлык белән дип җавап бирде. Бу телне белмәүдән килә, әлбәттә.

Слайд №7 Икенче Бала шәхесен үстерүгә юнәлтелгән бар шартлар да мәктәптә бар. Мәктәпкә хас үзенчәлек тә (специфика) моңа ярдәм итә:балалар белән тәүлек әйләнәсенә бергә булу укытучыга балалар һәм аларның ата- аналары белән тыгыз бәйләнештә булу мөмкинлеге тудыра. Ата- аналар да безнең актив ярдәмчезгә, хезмәттәшебезгә әйләнделәр. Балаларының туган телләрен өйрәнүгә уңай караш формалаша.Күпчелеге:”Туган телне өйрәнү кирәк,”- дип җавап бирә.

Ижади сәләтне үстерү, укучының күңел дөньясын тиешле юнәлештә үзгәртү өчен укытучы үзе дә ижади шәхес булырга тиеш.Укытучы үзе эзләнми икән, балаларга белем орлыгын сала алмый.Шуңа күрә һәрдаим тикшеренү эшләре, макаләләр,дәрес эшкәртмәләребез матбугат битләрендә дөнья күрә. Укучыларыбызның ижади эшләре дә “Башкортстан укытучысы”,“Әллүки” журналларында басыла.

Балаларның туган телне өйрәнүдә кечкенә уңышлары да стимуллаштырыла.Олимпиадаларда, конкурсларда, бәйгеләрдә җиңү яулаган ына түгел, актив катнашкан укучыларыбызны һәр ел саен Башкортстаныбыз буйлап сәяхәт кәтә.Ел йомгаклары буенча сәләтле укучылар җыенында мондый балалар кыйммәтле бүләкләр белән бүләкләнә.

Үзәбезнең үстерелешле дәресләр системасы бар. Уку мәсьәләсен куя аша да балаларны кызыксындыру юлларын эзлибез. Ул еш кына дәрестә проблемалы ситуация тудыручы отышлы метод булып тора.

Эшчәнлегезнең төп шартларының берсе- “шатлык аша уку һәм тәрбияләү”. Һәр дәрестә стимуллар системасы булдырырга тырышабыз.Яшерен түгел, һәр баланың аң-белем дәрәжәсе һәм мөмкинлекләре төрлечә. Дәрестә һәр укучыны кызыксындырып җибәрергә тырышабыз: бу кызык, бу минем фикерем, бу аңлаешлы, мин моны үзем ясадым, мин дә эшли алам, мин дә сәләтле кебек сүзтезмәләр еш яңгырый.

Слайд №8 Өченче этап Татар теленә өйрәтү дигән сүз укучының дәрестә генә түгел, дәрестән тыш эшчәнлеген дә үз эченә ала.Шуңа күрә асылда без 3 юнәлеш күзалыйбыз: дәрес, дәрестән тыш эшчәнлек һәм фәнни- тикшеренү эшчәнлеге. Укучының иҗат итү сәләте, күп очракта, дәрестә ачыла.Яңа дәүләт стандартлары таләп иткәнчә, дәрестә без баланы фикерләргә өйрәтәбез. Ә фикер йөртү- сораудан башлана.Үсеш дәресе сорарга һәм эзләнәргә өйрәтә. “Нигә?” дигән сорау дәресләребездә еш яңгырый.Дәресне тикшеренү- эзләнү методы белән алып барабыз: “төшендем-истә калдырдым-үз фикеремне әйтә алам- алынган белемнәрне гамәлдә куллана алам” дигән калып буенча эшлибез.Укучыларга төрле алгоритмнар,схемалар тәкъдим итәбез.Сүзләрнең әйтелешенә һәм уку

техникасына зур игътибар бирәбез.

Татар теленә өйрәтүгә һәм балаларның ижади активлыгын үстерүгә юнәлтелгән дәрестән тыш чаралар (викторина, бәйге, әдәби- музыкаль кичәләр, якташ язучылар белән очрашу) ярдәм итә. Әйткәндәй, мондый чаралар безнең мәктәптә бик еш үткәрелә. Күптән түгел узган "Әллүки" журналы хезмәткәрләре белән очрашу да, "Ач, шигърият, серләреңне" кичәсе, якташ язучыларыбызның әсәрләрен сәхнәләштерү бәйгесе һәм алар белән очрашулар да- моның ачык дәлиле. Мәктәптә "Тамчылар" дип исемләнгән әдәби түгәрәк эшли. Балалар кызыксынып йөри.

Татарстан Республикасының Баулы шәһәре татар гимназиясе белән бәйләнешләр булдырдык.

Слайд №9 Мониторинг һәм диагностика Метод һәм алымнарның сыйфатын билгеләү өчен безнең тарафтан мониторинг һәм диагностика системасы булдырылды. Ул төрле формаларны үз эченә ала.

Слайд №10 Нәтижәләр шатландырырлык: уку сыйфаты үткән уку елында 68% тәшкил итсә, бу уку елының беренче яртыеллыгында 75 % кадәр житте. Әйтеп кителгәннәрне дәлилләүче тагын бер уңай күрсәткеч: татар теле һәм әдәбияты буенча фәнни- тикшеренү эшчәнлегенең жанланып китүе. Россия, Республика, район күләмендә үткәрелгән конференцияләрдә укучыларыбыз уңышлы чыгыш ясап килә. Димәк, телгә кызыксыну арта дигән сүз.

Слайд №11 Грамоталар Мәктәптә бүгенге көндә 355 бала белем ала. Шуларның 252 татар милләтеннән. Алар барысы да туган телен өйрәнә. Бу үткән ел күрсәткечләре белән чагыштырганда күпкә артыграк. Гомумән, мәктәптә туган телдә сөйләшү гадәти күренешкә әйләнде. Димәк, эшбез бушка китмәгән !

Безнең мәктәп нигезендә эксперименталь мәйданчык ачу мөмкинлекләрен карау өчен Башкортстан Республикасы мәгариф министрлыгына мөрәжәгать итү уйлары белән яшибез. Чөнки мәктәп педагогик, тел бәйләнешләре, милләт-ара коммуникация аспектында уникаль берлекне тәшкил итә һәм безне процессның үсеше, нәтижәсе кызыксындыра. Министрлык тарафыннан хуплау табырбыз дигән фикердә калабыз.

Слайд №15 Игътибарыгыз өчен зур рәхмәт!